

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาปัญหาของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลหัวนาคำ อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณที่ใช้แนวคิดและเอกสารรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบในการศึกษา โดยผู้ศึกษามีวิธีการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เดือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลหัวนาคำ จำนวน 10,569 คน (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม 2552 จากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง)

ตารางที่ 1 จำนวนของประชาชนผู้มีสิทธิ์เดือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลหัวนาคำ

อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชาย	หญิง	จำนวนประชากร
1	บ้านหัวนาคำ	320	337	657
2	บ้านหัวนาคำ	263	254	517
3	บ้านโคกคำย	246	269	515
4	บ้านโคกใหญ่	398	378	776
5	บ้านสร้างใหม่	121	123	244
6	บ้านหนองหัวช้าง	216	201	417

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชาย	หญิง	จำนวนประชากร
7	บ้านโพนสิม	255	273	528
8	บ้านดอนกลาง	222	235	457
9	บ้านคงบัง	277	280	557
10	บ้านโโคกใหญ่	273	284	557
11	บ้านหัวนาคำ	357	370	727
12	บ้านคงบัง	230	250	480
13	บ้านหัวนาคำ	361	327	688
14	บ้านโพนสิม	376	379	755
15	บ้านคงบัง	353	382	735
16	บ้านหัวนาคำ	252	311	563
17	บ้านโพนสิม	157	177	334
18	บ้านหัวนาคำ	371	396	767
19	บ้านหัวนาคำ	139	156	295
รวม		5,187	5,382	10,569

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร
การคำนวณ ของ ยามานะ (Yamane) คือ

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n แทนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N แทนขนาดของประชากร
 e แทนความคลาดเคลื่อนของการสุ่ม
 ตัวอย่าง กำหนดให้ $e = 0.05$

สามารถแสดงได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 n &= \frac{N}{1+N(e)^2} \\
 \text{แทนค่าในสูตร} \quad n &= \frac{10,569}{1+10,569(0.05)^2} \\
 &= \frac{10,569}{27.42} \\
 &= 385.45
 \end{aligned}$$

แต่ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 386 คน

2.2 หาสัดส่วนขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งช่วงชั้น (Stratified Sampling) จากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลหัวนา คำ อําเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 19 หมู่บ้าน โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน ได้ดังนี้

$$n_1 = \frac{nN_1}{N}$$

เมื่อ n_1 คือ จำนวนตัวอย่างที่จะสุ่มจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้าน

n คือ จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

N_1 คือ จำนวนประชากรในแต่ละหมู่บ้าน

N คือ จำนวนประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 2 แสดงขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในแต่ละหมู่บ้าน ในเขตเทศบาลตำบล

หัวนาคำ อําเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร		จำนวนตัวอย่าง(คน)		
		ชาย	หญิง	ทั้งหมด	ชาย	หญิง
1	บ้านหัวคำ	320	337	24	12	12
2	บ้านหัวคำ	263	254	19	10	9
3	บ้านโภคคำ	246	269	19	9	10

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร		จำนวนตัวอย่าง(คน)		
		ชาย	หญิง	ทั้งหมด	ชาย	หญิง
4	บ้านโคงไหญ่	398	378	28	14	14
5	บ้านสร้างหิน	121	123	9	4	5
6	บ้านหัวนาคำ	216	201	15	8	7
7	บ้านโพนสิม	255	273	19	9	10
8	บ้านดอนกลาง	222	235	17	8	9
9	บ้านคงบัง	277	280	20	10	10
10	บ้านโคงไหญ่	273	284	20	10	10
11	บ้านหัวนาคำ	357	370	26	13	13
12	บ้านคงบัง	230	250	18	9	9
13	บ้านหัวนาคำ	361	327	25	13	12
14	บ้านโพนสิม	376	379	28	14	14
15	บ้านคงบัง	353	382	27	13	14
16	บ้านหัวนาคำ	252	311	21	9	12
17	บ้านโคงคำย	157	177	12	6	6
18	บ้านหัวนาคำ	371	396	28	14	14
19	บ้านหัวนาคำ	139	156	11	5	6
รวม		5,187	5,382	386	190	196

2.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาได้ทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากรายชื่อประชากรในแต่ละหมู่บ้าน ให้ได้เท่ากับจำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งประชากรแต่ละคนมีโอกาสถูกจับได้เท่าๆ กัน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. วิธีการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้ศึกษาดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- 1.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนจากเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
- 1.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม จากตัวรายงานเอกสารและงานวิจัยค่าง ๆ เพื่อเตรียมสร้างแบบสอบถาม
- 1.3 กำหนดขอบเขตของข้อคำถามจากประเด็นและขอบข่ายที่จะศึกษา
- 1.4 สร้างแบบสอบถามตามขอบเขตที่กำหนด นำเสนอแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษานำเสนอพิจารณาความถูกต้องและแก้ไขข้อบกพร่องของเนื้อหา เพื่อความถูกต้องเหมาะสม
- 1.5 ปรับปรุงแก้ไขตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ตามข้อ 1.4 เพื่อได้แบบสอบถาม ที่มีความสมบูรณ์ ถูกต้องและเหมาะสม
2. การหาคุณภาพของเครื่องมือ
- 2.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาให้ถูกต้องตามหลักวิชาและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
- 2.2 ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่
- 2.2.1 ส.ต.อ. ไพบูล โภสธร วุฒิการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ปลัดเทศบาลตำบลหัวนาคำ สำนักงานเทศบาลตำบลหัวนาคำ อําเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา
- 2.2.2 นายชาญวุฒิ สินธุ์ญา วุฒิการศึกษา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง รองปลัดเทศบาลตำบลหนองสอง อําเภอมีอง จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
- 2.2.3 นางวลัยลักษณ์ สาริกะภูติ วุฒิการศึกษา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานเทศบาลตำบลหัวนาคำ อําเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ
- 2.3 นำผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญมาค่าตัวที่นี่ความสอดคล้องระหว่างนิยามประเด็นที่สอบถามกับรายการที่ถูก โดยใช้สูตร IOC : (Index of item objective congruence) ตามวิธีของ โรวีเนลตี และแยมเบิกตัน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (บัญชี ศรีสะอาด. 2543 : 112)

+ 1 = ถ้าแนวโน้มนิยามสอดคล้องกับข้อความที่ถูก

- 0 = ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อนิยามสอดคล้องกับข้อความที่ถาม
 -1 = ถ้านันใจว่าข้อนิยามที่ได้ไม่สอดคล้องกับข้อความที่ถาม
 แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญไปคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

$$\text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

- $\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ
 แล้วนำผลไปเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ดังนี้ (ตั้งตารางภาคผนวก ๔)
 2.3.1 เกณฑ์ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.66-1 มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้
 2.3.2 เกณฑ์ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.66 ต้องปรับปรุงซึ่งใช้ไม่ได้
 2.4 นำแบบสอบถามไปทดสอบใช้ (Try Out) กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่
 อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลหัวนาคำ อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ไม่ใช่กุดมตัวอย่าง
 จำนวน 30 คน แล้วนำผลมาวิเคราะห์ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยสูตรคูเค
 อร์ริชาร์ดสัน 21 (Kuder Richardson 21 หรือ KR-21) ได้ค่าอำนาจจำแนก 0.37-0.91 และค่า
 ความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 ซึ่งคำนวณได้จากสูตร ดังนี้

$$\text{สูตรค่าอำนาจจำแนกรายข้อ } r_n = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\bar{X}(n-\bar{X})}{nS^2} \right)$$

เมื่อ r_n แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

n แทน จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถาม

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งฉบับ

S^2 แทน คะแนนความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

$$\text{สูตรการหาค่าเฉลี่ย } \bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งฉบับ

X แทน คะแนนของแบบสอบถาม

n แทน จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถาม

$$\text{สูตรคำนวณชี้ช่องนั่นทั้งฉบับ} \quad S^2 = \frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n^2}$$

มีอ	n	แทน	จำนวนข้อคำานในแบบสอบถาม
	X	แทน	คะแนนของแบบสอบถาม
	S^2	แทน	คะแนนความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ

2.5 จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์และนำไปเก็บข้อมูล

3. ลักษณะของเครื่องมือผู้ศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

3.1 ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน นิจานวนคำาน 5 ข้อ

3.2 ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสภาพปัญหาของประชาชนใน การเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

3.2.1 ปัญหาร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติ ท้องถิ่น จำนวน 20 ข้อ

3.2.2 ปัญหาร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ การเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น จำนวน 10 ข้อ

3.2.3 ปัญหาร่วมแสดงความต้องการเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติ ท้องถิ่น จำนวน 10 ข้อ

3.2.4 ปัญหาร่วมดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น จำนวน 10 ข้อ

3.2.5 ปัญหาร่วมตรวจสอบข้อบัญญัติท้องถิ่นที่มีผลบังคับใช้ จำนวน

9 ข้อ

4. เกณฑ์การให้คะแนนคำตอบ

4.1 ปัญหาร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

ตอบ ใช่ หมายถึง ท่านตอบว่าใช่ตามข้อความถือว่าไม่ใช่ปัญหา

ตอบ ไม่ใช่ หมายถึง ท่านตอบว่าไม่ใช่ตามข้อความถือว่าใช่ปัญหา

4.2 ปัญหาร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการ เสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

ตอบ เคย หมายถึง ท่านกระทำการข้อความดีอ้วว่าไม่เป็นปัญหา

ตอบ ไม่เคย หมายถึง ท่านไม่เคยกระทำการข้อความดีอ้วว่าเป็นปัญหา

4.3 ปัญหาการร่วมแสดงความต้องการเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท่องถิน

ตอบ ต้องการ หมายถึง ท่านมีความต้องการตามข้อความดีอ้วว่าไม่เป็น

ปัญหา

ตอบ ไม่ต้องการ หมายถึง ท่านไม่มีความต้องการตามข้อความดีอ้วว่า

ไม่เป็นปัญหา

4.4 ปัญหาการร่วมดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท่องถิน

ตอบ ได้ หมายถึง ท่านสามารถทำได้ตามข้อความดีอ้วว่าไม่เป็น

ปัญหา

ตอบ ไม่ได้ หมายถึง ท่านไม่สามารถทำได้ตามข้อความดีอ้วว่าเป็นปัญหา

4.5 ปัญหาการร่วมตรวจสอบข้อบัญญัติท่องถินที่มีผลบังคับใช้

ตอบ เป็นประจำ หมายถึง ท่านกระทำการตามข้อความเป็นประจำดีอ้วว่าไม่เป็นปัญหา

ตอบ ไม่เคย หมายถึง ท่านไม่เคยกระทำการข้อความดีอ้วว่าเป็นปัญหา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 ขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ

มหาสารคาม

1.2 ประสานงานกับศูนย์ใหญ่บ้าน ทั้ง 19 หมู่บ้าน ในเขตเทศบาลตำบลหัวนาคำ อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ให้รับทราบถึงวัตถุประสงค์ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่ม ตัวอย่าง และนักหมายในการที่จะชี้แจงวัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในหมู่บ้าน

1.3 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนด้วยตนเอง ณ ได้แบบสอบถามครบทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผลหาค่าสถิติตัวยี่โปรแกรมสำเร็จรูป แล้วหาค่าสถิติวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนที่ 1 วิเคราะห์โดยใช้สถิติความถี่ (Frequency) คือ ร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 2 วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2.1 เกณฑ์วัดระดับของปัญหาในแต่ละชื่อ

ร้อยละ 0 – 30	อยู่ในระดับน้อย
ร้อยละ 31 – 69	อยู่ในระดับปานกลาง
ร้อยละ 70 – 100	อยู่ในระดับมาก

3. ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 3 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาโดยการสรุปประเด็นหาความหมาย แล้ววิเคราะห์ด้วยการพรรณนาความ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มประชากรตัวอย่าง สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 2 สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ แล้วแปลงการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์การแปลงความหมายเพื่อบรรยายลักษณะข้อมูล และส่วนข้อมูลที่ 3 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาโดยการสรุปประเด็นหาความหมาย แล้วนำเสนอด้วยการพรรณนาความ